

Het gebed van Jabes

Onlangs lasen we in de kerk bij de avondmaalsviering het gebed van Jabes uit 1 Kronieken 4,9.10. In de overdenking van Lucas 9,11-13 heb ik toen wat harde noten gekraakt over een boekje van Bruce Wilkinson dat aan dit gebed gewijd is. Ik zei toen, dat ik het boekje zelf niet kende, maar dat ik er op internet het één en ander over gelezen heb. Na afloop kreeg ik diverse reacties van broeders en zusters, die het boekje wel gelezen hadden en die het niet met mijn beoordeling eens waren. Inmiddels heb ik er al twee versies van in huis – één in het Nederlands en één in het Zuid-Afrikaans en een Engels exemplaar is me ook al aangeboden. Omdat ik gezegd had binnenkort nog eens een preek aan dit gebed te wijden, leek het sommigen van u goed, dat ik het boekje eerst zelf maar eens helemaal las en bestudeerde.

Nu vind ik het niet juist om in een preek een uitgebreide bespreking van het boekje te geven. Een preek moet immers geen boekbespreking worden. Waar het mij in de overdenking van Lucas 11 om ging is een bepaalde visie op bidden, zoals ik die meende tegen te komen in het boekje van Wilkinson, onder kritiek te stellen. En ik moet eerlijk zeggen, dat ik na lezing van het boekje niet tot andere gedachten ben gekomen. Integendeel, ik blijf enorm veel moeite hebben met de manier waarop Wilkinson dit gebed uitlegt en vooral met de manier waarop hij dit gebed gebruikt, ja volgens mij misbruikt. En omdat ik voor het uiten van mijn moeiten niet de preek wil gebruiken schrijf ik nu deze bijdrage.

Alleen al de manier waarop Wilkinson zijn boekje inleidt, is voor mij onaanvaardbaar. Van de talloze gebeden, die de Bijbel rijk is, licht hij juist dit ene gebed eruit. En al meer dan dertig jaar heeft hij het gemaakt tot het gebed, dat hij zelf dag in dag uit, jaar in jaar uit woordelijk bidt. En hij spoort anderen aan dat ook te doen met de verzekering dat juist dit ene bijzondere gebed het gebed is dat God zeker verhoort.

Maar als het gebed van Jabes werkelijk zo belangrijk is voor de kinderen van God, waarom heeft Jezus dan niet onmiddellijk zijn leerlingen gewezen op dit gebed toen zij Hem vroegen: 'Heer, leer ons bidden' (Luc. 11,1)? Waarom heeft Jezus zijn leerlingen niet aangespoord: 'Laat vanaf nu geen dag voorbij gaan zonder dit gebed van Jabes te hebben uitgesproken!'

Het kan eenvoudig niet waar zijn, dat juist dit gebed van Jabes het speciale gebed is dat God altijd verhoort. Dat zou immers betekenen, dat de tallozen die dit gebed niet kennen, verstoken zijn van de sleutel tot Gods voorraadschuren en daarmee zichzelf tekort doen. Alleen al deze bewering maakt de boodschap van dit boekje voor mij onaanvaardbaar. Hoeveel mooie dingen Wilkinson verder ook geschreven mag hebben en van hoeveel oprechte ijver om God te dienen hij ook vervuld mag zijn – en daar blijf ik verder af – dit onderwijs over de macht van het gebed, of liever over de macht van juist dit speciale gebed acht ik pertinent onbijbels. Ik kan dat niet anders verstaan dan als de verzekering, dat hij gestuit is op de toverformule waarmee je van God kunt krijgen, wat jij vraagt.

En ongetwijfeld gaat het in dat wat Wilkinson verlangt om de uitbreiding van Gods Koninkrijk. En ongetwijfeld spoort hij zijn lezers aan met een enorme inzet juist ook voor dat Koninkrijk te gaan. Maar het is wel Wilkinson, die in zijn gebed bepaalt wat er in dat Koninkrijk van God gebeuren moet en die met zijn gebeden God daarvoor inschakelt. In plaats van dat hij zich aan God ter beschikking stelt en aan God vraagt wat hij voor Hem betekenen mag. Ja, in wezen wordt God afhankelijk gemaakt van wat wij bidden en vragen. *Want één van de dingen die Wilkinson beklemtoont is, dat als wij God niet om bepaalde dingen vragen, God die dingen ook niet kan doen en dat het dan dus ook niet gebeurt.*

Onthutsend vond ik het verhaal van ene Jansen (in de Nederlandse versie) of Smit (in de Zuid-Afrikaanse versie), die in de hemel kwam. Daar ziet hij een gebouw zonder vensters en met maar één deur. Nieuwsgierig vraagt hij aan Petrus, die de nieuwelingen rondleidt, wat dat voor een gebouw is. Petrus raadt hem af om dat te willen weten. Maar als Jansen aandringt laat Petrus hem toch maar binnen. Jansen ziet in dat gebouw allemaal rekken vol dozen. En op alle dozen staat een naam. Hij vraagt aan Petrus of er ook een doos is met zijn naam erop. Petrus bevestigt dat, maar doet dan verwoede pogingen om hem alsnog naar buiten te loodsen. Maar Jansen rent al weg om in de rij met de J zijn doos te zoeken. En wat blijkt? In de doos met zijn naam zitten alle zegeningen, die God aan Jansen had willen geven toen hij nog op aarde was... *als hij er maar om had gevraagd!!!*

Met andere woorden: *God geeft ons niet waar we niet om vragen, maar wat Hij wel voor ons heeft klaar liggen.* Wat is dit voor een Vader, die zijn goedheid om ons te zegenen, volkomen afhankelijk maakt van wat zijn kind wel of niet vraagt? Die God heb ik niet uit de Bijbel leren kennen. Daar lees ik van een God die in onze noden voorziet nog voor ik Hem iets vraag (Matth. 6,8).

Wilkinson zegt: "Als u God niet om zijn zegen vraagt, zijn er zegeningen die u misloopt omdat u erom moet vragen." Dat vind ik enorm beangstigend! Want dan hangt het van mij af of er in mij en met mij en door mij wel gebeurt wat God zo graag wil. Dan wordt het heil in mijn leven afhankelijk van mijn geloof en mijn geloofsverbeelding. Dan zal er veel niet gebeuren omdat ik in mijn beperktheid vaak niet eens weet wat ik vragen moet. En wat blijft er dan nog over van de soevereiniteit van God, die zelf in zijn wijsheid bepaalt wat er gebeurt in mijn leven en in zijn Koninkrijk – met of zonder mij?

Wilkinson schrijft: “Als Jabes op Wall Street had gewerkt, had hij misschien gebeden: ‘Heer, vergroot de waarde van mijn beleggingen’. Ik spreek vaak met directeuren van ondernemingen over deze houding. Als christelijke directeuren me vragen of het wel goed is om te bidden of God hun omzet wil vergroten, zeg ik heel stellig ja. Als u uw zaak leidt op Gods manier, is het niet alleen toegestaan Hem om meer omzet te vragen, maar dan verwacht Hij dat zelfs van u. Uw bedrijf is het gebied dat Hij u heeft toevertrouwd. Hij wil dat u het gebruikt om iets van zijn heerlijkheid te laten zien aan de mensen die u ontmoet, zowel in de zakenwereld als daarbuiten.”

Ik vind dit heel griezelig. Ik bedoel niet dat Wilkinson zakenmensen aanraadt hun zakenleven in gebed bij God te brengen. Gebeurde dat maar meer. Dat zou inderdaad een zegen zijn. Maar ik vind het wel griezelig, dat hij dat gebed alleen maar een gebed om vergroting van gebied laat zijn. Een gebed om zegen, dat verdacht veel op succes lijkt. Alsof God alleen maar iets van zijn heerlijkheid kan laten zien in het feit dat het ons goed en steeds beter gaat.

Wilkinson schrijft in dit boekje alleen maar over wonderen en spectaculaire dingen die het gebed van Jabes teweeg brengt. Ik lees bij hem niets over aanvechtingen en tijden van droogte en duisternis en van verdrukking en tegenslagen – ook in het werken in en voor Gods Koninkrijk. Met zijn succesformulegebed gaat het hem en anderen kennelijk alleen maar voor de wind. Hadden Petrus en Paulus en de andere apostelen dit gebed maar gekend en gebruikt. Er zou hen bij de verkondiging van het evangelie en bij de vestiging van de kerk niets tegengezeten hebben. Wilkinson verwacht m.i. zegen met succes!

Wilkinson schrijft: “Stelt u zich voor dat Jabes een vrouw en moeder was geweest. Dan zou het gebed misschien als volgt zijn gegaan: ‘Heer, geef mij een groter gezin, zegen mijn familie en geef ons meer invloed, zodat we meer van uw heerlijkheid kunnen laten zien’”.

Is Wilkinson wel eens vrouwen tegengekomen, die God gesmeekt hebben om een kind? Niet alleen maar uit de drang naar het hebben van een kind zonder meer, maar ook met het diepe verlangen om dat kind groot te brengen voor de HERE en voor de kerk en voor de wereld? En die ondanks zo’n vurig gebed à la Hanna, de moeder van Samuël, toch onvruchtbaar bleven? Maar misschien hoort Wilkinson zulke verhalen wel niet, omdat degenen die niet krijgen waar ze toch oprecht voor bidden, hem dat niet durven bekennen uit angst te horen krijgen dat ze dan niet goed of niet vurig of niet vaak genoeg bidden.

Als hoofdfout van Wilkinson zie ik, dat hij beweert de juiste methode gevonden te hebben om Gods verhoring te bewerkstelligen. “Ik wil u een vrijmoedig gebed leren dat God altijd verhoort”. Alsof bidden bestaat in God tot verhoring brengen. *Alsof bidden niet allereerst is een relatie met God onderhouden.* Een relatie waarin het kind het aan God kan overlaten of en hoe en wanneer en op welke manier zijn gebeden worden verhoord, in vol vertrouwen op Gods vaderschap.

Volgens Wilkinson moeten we het gebed van Jabes dag in dag uit, jaar in jaar uit bidden – woord voor woord. In eindeloze herhaling! En vandaag beginnen! Binnen een minuut kan het uw leven veranderen, zegt Wilkinson. Er zullen vast en zeker wonderen gebeuren.

Hoe is dit te rijmen met wat Jezus zei: ‘En gebruikt bij uw bidden geen omhaal van woorden, zoals de heidenen; want zij menen door hun veelheid van woorden verhoord te zullen worden’ (Matth. 6,7)? Wijst Jezus daar niet juist zo’n gebedsritueel af, zoals b.v. Boeddhisten kennen die met gebedsmolentjes lopen, waarmee ze continu een bepaald gebed letterlijk afdraaien? Alsof een eindeloos herhaald gebed meer indruk maakt op God, dan een oprecht geslaakte zucht waarmee je je hart voor Hem openlegt? ‘Wordt hun dan niet gelijk, want God uw Vader weet u nodig hebt, eer u Hem bidt’ (Matth. 6,8).

In het boekje van Wilkinson is er geen ruimte voor dat God ‘nee!’ zegt, of dat Hij ‘wacht!’ zegt. Terwijl het geheim van het bijbelse onderwijs over gebed is, dat we ons onderwerpen aan Gods wil en zijn absolute recht erkennen om te doen wat Hem behaagt.

Nogmaals, ik zeg niet dat alles in dit boekje van Wilkinson waardeloos is. Maar de teneur vind ik onbijbels en gevaarlijk. Je kunt niet een hele leer van het gebed bouwen op twee bijbelversjes, haast onvindbaar verscholen in geslachtsregisters. Het boekje is meer anekdotisch dan bijbels. En het laat ons meer kijken naar ervaringen van mensen, dan naar het Woord van God. En daarom baart het mij zorgen, dat het kennelijk zoveel christenen aanspreekt. Ik zou wel eens willen weten of die broeders en zusters die met dit boekje ingenomen zijn ook metterdaad doen wat Wilkinson hen op het hart bindt? Of zij vanaf het moment dat ze dit boekje gelezen hebben het gebed van Jabes tot hun eigen dagelijks gebed gemaakt hebben? En wat dit in hun leven heeft uitgewerkt, dat zij zonder dit gebed te bidden niet ontvangen zouden hebben?

Teruglezend proef ik in mijn schrijven een wat hartstochtelijke toon. Ik merk dat het me behoorlijk hoog zit, wat ik aan u kwijt wil. Beschouw dit stuk maar als een hartekreet van een bezorgde pastor. Uiteraard ben ik bereid met ieder die daaraan behoefte heeft hierover in gesprek te gaan.

J.C. Schaeffer (Boekbespreking in het kerkblad van de Nederlands Gereformeerde Kerk van Nunspeet)

Preek over 1 Kronieken 4,9.10 – Het gebed van Jabes

Voorzang: Dank u voor deze nieuwe morgen...
Votum en Groet
Zingen: Psalm 91, 1 en 2
Gebed
Zingen: Uw Woord is een lamp...
Schriftlezing: Richteren 2,6-16 en Handelingen 1,6-8
Zingen: Gezang 281
Verkondiging van 1Kronieken 4,9.10
Zingen: Gezang 294, 1. 3. 6. 7. 8
Dankzegging en voorbeden
Collecte
Wet als geloofsbelijdenis
Zingen: Gezang 257
Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!
Eén van de dingen waar je geen invloed op kunt uitoefenen is je naam.
Die krijg je als kind en daar moet je het de rest van je leven mee doen.
Of je er blij mee bent of niet.
De eerste baby die Jamai heet is al geboren.
Of het daar later trots op zal zijn... ?

Nou ja, je voornaam – daar kun je nog wel wat aan doen, natuurlijk.
Ik heb een tante, die heette vroeger Stien.
Dat vond ze vreselijk en ze heeft er Christien van gemaakt.
En niemand heeft het meer over Stien.

Met achternamen is het al een stuk moeilijker.
Je zult als rechter maar De Boef heten.
Of als dakloze Seldenthuis.
En wie stapt graag in het vliegtuig met een piloot die Baksteen heet?
Je zult maar een naam hebben waar altijd grapjes over worden gemaakt.
Je draagt het mee als een lot waar je niet voor hebt gekozen.

Je zult maar Jabes heten – stuk verdriet!
Zo had zijn moeder hem genoemd: Jabes – stuk verdriet.
Want, zei zij, ik heb hem met smart gebaard.

Nou ja, dat komt voor.
Bevallingen kunnen soms een verschrikking zijn.
Dat je in eerste instantie denkt: *Eens, maar nooit weer!*
Vaak ebt dat al weg als je je kind in je armen houdt.
En je denkt: *Daar heb ik het voor gedaan!*
Kijk eens wat ik er voor terug kreeg!

Maar bij Jabes' moeder bleef de nare herinnering hangen.
Zij ervoer aan den lijve wat God tegen Eva had gezegd, nadat ze had gegeten van de verboden vrucht in het paradijs: *Met smart zul je kinderen baren!*
Nou, dat heeft Jabes' moeder geweten.

En dat drukte zij uit in zijn naam: *Jabes! Wat heb je me een pijn bezorgd!*

Maar was er dan geen vader om dit te corrigeren?
Zoals Jakob deed bij de geboorte van zijn jongste zoon?
Die bevalling was ook een verschrikking.
Het was zo zwaar, dat Rachel stierf in het kraambed.
Zij, die zo graag kinderen wilde, noemde haar jongste: *Ben-Oni – kind van smart!*
Maar Jakob wilde niet dat zijn zoon met die naam door het leven ging.
En hij maakte ervan: *Ben-jamin – kind van mijn rechterhand, gelukskind!*
Kijk, daar kun je mee voor de dag komen.
Maar Jabes moest het heel zijn leven doen met zo'n domper – stuk verdriet!
Onder die ongeluksvlag werd zijn levensschip te water gelaten.

Geloof maar, zo'n naam stempelt je.
Zeker in de wereld van het oosten.
Er schuilt een kracht in, die je leven kan gaan beheersen.
Hij zal het misschien niet elke keer zo bewust hebben gehoord.
Per slot van rekening kun je ook ergens aan wennen.
Maar toch, telkens als zijn moeder boos of verwijtend zijn naam noemde: *Jabes!*
Dan stak het: *Jabes – dat ben ik.*
Kind van kwellings! Kind van pijn! Stuk verdriet!

Wat een last – zo'n naam!
Je hoeft niet eens zo te heten, om het toch mee te kunnen voelen.
Als je al vroeg merkt: *Ik kan nooit iets goed doen.*
Ze hebben alleen maar last van me.
Je vader struikelde over jouw autootje en brak een arm.
Wie stond op oma's reumatiekvoet, zodat ze verging van de pijn? Jij!
Toen jij op school achter één van de computers zat, crashte het rotding.
En toen jij met de auto van de zaak je eerste rit maakte, deed de handrem het niet goed en plompte de wagen achteruit het kanaal in!
En alles bevestigt keer op keer: *Ik doe toch ook echt alles fout!*
Stuk ongeluk dat ik ben!

Jabes – stuk verdriet!
Als je dat maar vaak genoeg hoort, ga je er zelf in geloven.
Ik ben geboren als een stuk verdriet en ik zal het wel blijven ook.
Wie voor een dubbeltje geboren is wordt nooit een kwartje.
Wie zal er met mij ooit blij kunnen zijn?

Wat draag je als ouders een enorme verantwoordelijkheid.
Hoe leer je je kind naar zichzelf kijken?
Positief of negatief?
Bevestig je je kind – ook wanneer het wel eens iets fout doet?
Of wordt het hem nog eens flink ingepeperd: *O ja, hoor! Natuurlijk jij weer!*
Kun je nou nooit eens iets goed doen?
Ik beleef toch alleen maar ellende van jou!
Zo'n kind krijgt niet de kans ooit blij te kunnen met zichzelf.

Ik kan het ook wat breder trekken.
Zit er ook in onze gereformeerde geloofsleer niet zoiets frustrerends?

Hoe vertrouwd is ons de uitspraak dat we in zonde zijn ontvangen en geboren.
Geneigd tot alle kwaad en onbekwaam tot enig goed.
Denk maar niet dat jij wat voor God kunt betekenen.
Je ligt onder het eeuwig oordeel van God.
Je bént niks, je kúnt niks en denk maar niet dat het ooit wat met jou wordt.
We hoeven hier in Nunspeet maar een paar straten of een enkel dorp verder te gaan en we kunnen in diverse kerken die sombere klanken nog volop horen.

In het julinumnummer van het maandblad CV/Koers kun je lezen wat dat met jongeren uit die zware kerken kan doen.
Hoe die zich in het weekend bezatten en alles doen wat God verboden heeft.
En ze wéten het ook drommels goed.
Maar wat kan het schelen.
Naar de verdoemenis ga je toch!
Dan nog maar flink genieten van wat je nog kunt pakken.
Ze zuipen zich kapot en maken elkaars leven en dat van zichzelf stuk.
En 's zondags zitten ze weer in de kerk en horen dat ze zijn geboren voor de hel.

Zo zijn de meesten van ons niet groot geworden.
Maar zit het niet nog steeds in onze gereformeerde genen?
Verbeeld je alsjeblieft niet teveel!
Bij God doe je het niet gauw goed, hoor!
Je blijft altijd ver onder de maat!
Eens een zondaar, altijd een zondaar!

Waar zul je je dan nog naar uitstrekken?
Wat denk je dan nog te kunnen betekenen?
En waar zul je je voor inspannen?
Het is toch allemaal maar niks in de ogen van God.
Er ligt een doem op ons leven, waar je je niet aan ontworstelen kunt.

Jabes – stuk verdriet!
Hoe komt een mens van zo'n beklemming af?
Jabes kiest de weg van het gebed.
God van Israël! roept Jabes uit. *Zegen mij!*
Wil de smart, waarmee mijn moeder mij heeft achtervolgd, van mij wegnemen.
En dan volgt het gebed om vergroting van zijn gebied, enz.

Maar wat is dat eigenlijk voor een gebed?
Jabes lijkt wel een christenboer, voor wie zijn land en zijn oogst en zijn beesten op de eerste plaats komen – en daarna pas God.
Maar om z'n gebed te begrijpen moet ik iets vertellen over de tijd waarin hij leefde.
Tot nu toe heb ik wel heel sterk ingezoomd op die ene persoon van Jabes.
Maar nu wil ik mijn focus wat wijder trekken.
Want wat is de tijd en de omgeving waarin Jabes heeft geleefd?
En wat kunnen we daaruit opmaken?

De verzen van onze tekst staan verscholen in een dorre opsomming van namen.
Alleen een heel trouwe bijbellezer, die niets overslaat, zal ze tegenkomen.
En die lange, lange lijst van namen verplaatst ons naar een bepaald deel van Israëls geschiedenis, nl. de tijd van de Richters: Barak en Debora, Gideon, Jifta, Simson.

Het is de periode die volgde op de tijd van Jozua.

Jozua had Israël het beloofde land binnengeleid.
En onder zijn aanvoering was Kanaän veroverd.
Iedere stam en ieder geslacht en elke familie had een stuk grond in bezit gekregen.
D.w.z. in het kadaster waren zagezegd de grenzen vastgelegd.
Maar in veel situaties moesten de Israëlieten het zich nog toe-eigenen.
Moesten ze de oorspronkelijke bewoners nog verdrijven.
Daar zou God hen bij helpen.

Maar daar was al gauw de klad ingekomen.
Er had zich een geest van malaise onder het volk gesetteld.
Het overgrote deel van Gods volk had de moed verloren om de rest van de Kanaänieten, die nog in het land waren, te bestrijden.
Of ze hadden er geen zin meer in.
En zo had Israël zich met minder tevreden gesteld dan dat God hen gunde.
Ze lieten de Kanaänieten wonen.
Zo werden die een bron van verleiding.
Ze zogen Gods kinderen mee in een leven waar God van gruwde.

Zo zag de tijd van Jabes eruit.
En tegen die achtergrond kunnen we zijn gebed begrijpen.
Het is een gebed waarmee hij zich allereerst losscheurt van de doem die op hem zelf drukte.
Maar ook van de doem die rustte op zijn volk.

Overigens heeft dat gebed een merkwaardige vorm, die in de vertaling niet zichtbaar is.
Het is namelijk een gebed met een open einde.
Ja, eigenlijk is het niet zozeer een gebed als wel een gelofte.
Jabes zegt: *Indien U mij overvloedig zegent en mijn gebied vergroot, indien uw hand met mij is en u weert van mij het kwade, zodat geen smart mij treft, dan...*
En de rest heeft Jabes niet ingevuld.

Zo'n gelofte had vader Jakob ook eens gedaan.
Toen hij voor Esau het land uitvluchtte en bij Bethel God ontmoette (Gen. 28).
Toen had hij gezegd: *Als God voor mij zorgt en als ik behouden terugkeer, dan zal de HERE mij tot een God zijn.*
Jakob had zijn gelofte wel ingevuld: *Als God mij helpt, dan zal Hij mijn God zijn.*
Jabes doet dat heel opvallend niet.
Het is alsof hij aan God een blanco cheque geeft.
Als U mij zegent, dan... nou ja, vult U dat zelf maar in, HERE!
Hij stelt zich volledig in dienst van God.

Dus, goed begrijpen, Jabes' gebed is typisch een gebed voor een Israëliet in de tijd van de Richters.
Hij vraagt om wat hem en zijn familie in dié tijd concreet was beloofd door God.
Hij vraagt om te ontvangen wat hij in belofte eigenlijk al gekregen had.
Hij vraagt de volledige beschikking over zijn erfdeel.
Dat hij het mocht bezitten tot de uiterste grens van wat hem was toegezegd.
Hij vraagt voor zichzelf en zijn kinderen om het erfdeel van Gods genade!

En daarmee voegt hij zich in Gods plannen om heel Kanaän aan Israël te geven.

Gebiedsuitbreiding in de tijd van Richters betekent beslag leggen op de erfenis.
In dat kader bidt Jabes of Gods hand met hem mag zijn.
En of het kwade van hem mag worden geweerd, zodat geen smart hem treft.
Jabes bidt in zijn omstandigheden:
Kom, Israëls God, kom, vul dit land met uw heerlijkheid.
Laat uw heil heel dit land vervullen.
Spreek, Heer, uw woord: dat het licht overwint!
Dat het licht overwint – ook in mijn versomberde leven.
U volmaakt wie volkomen zich geven.
Schijn in mij! Schijn door mij!

Jabes bidt: *Uw Naam worde geheiligd! Uw Koninkrijk kome! Uw wil geschiede!*
En laat dat mogen gebeuren door mij!

Dat bad Jabes in die tijd en onder die omstandigheden.
En zijn gebed draagt dus ook de kleur van die tijd en van die omstandigheden.
En daarom is het een onherhaalbaar gebed.
Want onze tijd en onze omstandigheden zijn anders dan die van hem.
Daarom is dit geen gebed dat je zomaar uit de Bijbel kunt plukken.
Waarvan je zeggen kunt: *Dit is nou een gebed dat past bij ieder kind van God.*
Dit is nou een gebed wat iedere gelovige woord voor woord na moet bidden.
Dag in, dag uit – jaar in, jaar uit!
Want dit is een gebed dat God zeker verhoort!
Je zult eens zien wat er allemaal veranderen gaat in je leven als je dit bidt!
Zo kun je niet met de Bijbel omgaan.
En zo kun je niet met God omgaan.

Hoe langer ik er over nadenk hoe absurder ik het vind dat iemand in alle ernst menen kan dat van alle honderden gebeden die in de Bijbel staan juist dit ene gebed hét gebed zou zijn dat God zeker verhoort

Dat neemt niet weg dat het een ontroerend gebed is.
En dat het belangrijk is om er eens kennis van te nemen.
Die dienst heeft Wilkinson ons in elk geval bewezen, dat hij ons op dit gebed attent gemaakt heeft.
Hier bidt een mens de doem van zijn leven af.
Hier ontworstelt een mens zich biddend aan het ongeluk dat op hem drukt.
Wil mij toch overvloedig zegenen, bad Jabes.
En zegen is maar niet dat we veel goede en mooie dingen krijgen van God.
Dat kan ook gebeuren, maar dat is dan nog maar de buitenkant.
Maar de kern van zegen is, dat Hij zelf meegaat en dat zo het leven opbloeit.
Laat uw hand met mij zijn en weer van mij het kwade, bad Jabes.
Mag ik weten dat U vóór mij bent en niet tegen mij?
En dat U strijdt tegen het lot dat mij gebonden houdt?
En al die kwade machten, die mij te pakken willen nemen en helemaal in het donker willen trekken – houd ze bij mij weg, zodat geen smart mij treft.
Die smart die mijn moeder in mijn naam heeft gestopt en die ik nu als een dreiging op mijn leven voel liggen – laat die mij er niet onder krijgen.
Laat mij leven in uw licht, o God!

En met dat Jabes zich ontworstelt aan de doem op zijn eigen leven, doorbreekt hij ook de doem

die ligt op heel zijn volk.

Wil mijn gebied vergroten...

Geef mij in bezit wat mij op grond van uw belofte toekomt.

Laat mij in het beloofde land, in uw Koninkrijk de plaats innemen die U mij heeft toegezegd.

Zo stelt Jabes een voorbeeld aan zijn ingedutte volksgenoten, die zich hadden neergelegd bij de status quo.

En daar ging God graag op in.

Voor God was Jabes niet een stuk verdriet.

God kon Jabes geweldig gebruiken – toen en in die omstandigheden.

Maar nu ga ik nog een stap verder.

We keken naar Jabes en zijn persoonlijke situatie.

Toen keken we naar de tijd waarin Jabes leefde en hoe zijn gebed daarbij paste.

Maar nu trekken we de kring nog wijder.

Want waarom staat dit gebed nu in de Bijbel?

En waarom op deze plaats?

Dan moet u weten dat de boeken Kronieken zijn geschreven in de tijd van na de Babylonische ballingschap.

Als u het slotgedeelte van 2 Kronieken vergelijkt met het eerste deel van Ezra, dan zal het u opvallen dat dat haast woordelijk gelijk is.

Kronieken, Ezra en Nehemia vormden dan ook oorspronkelijk één geheel.

Geschreven in de tijd dat Israël uit Babel was teruggekeerd naar het beloofde land.

Het was een tijd waarin ze te kampen hadden met veel tegenslag.

Een tijd waarin ze het gevoel kregen: *Het wordt nooit meer wat met ons!*

Israël had echt een Jabes-gevoel: *We zijn een stuk verdriet!*

Wat stellen we nog voor?

Nu, in die periode stuitte de schrijver van Kronieken op het verhaal van Jabes.

En hij nam het in zijn boek op om daar zijn tijdgenoten mee te bemoedigen.

Kijk naar Jabes – dat kind van smart!

Hoe hij zich uitstreckte naar God!

En hoe God hem in zijn dienst nam en met hem was en zijn smart overwon.

Laat je niet beheersen door de tegenslagen die ons overkomen.

Bidt je er een weg doorheen en bovenuit!

Dat mocht in die tijd van na de ballingschap toch een enorme opsteker zijn?

Kijk, zo is de biddende Jabes ook voor ons vandaag een voorbeeld.

Dat kan individueel zijn – als ons persoonlijk leven trekken vertoont van zijn leven.

Maar ik denk ook aan de situatie van de kerk.

Die lijkt wel wat op de situatie van Israël na de ballingschap.

Tenminste, in Nederland en in Europa.

Een kerk die niet veel meer voorstelt en op haar retour is.

Steeds minder mensen vinden de kerk nog aantrekkelijk.

De statistieken liegen er niet om.

Zoiets kan verlamvend werken.

Is het tij nog te keren?

Welke kansen heeft het evangelie nog?

Wat zullen we ons druk maken, als toch niemand nog naar ons luisteren wil?

Ja, dan kan een figuur als Jabes ons ook inspireren.
Leg je niet neer bij je lot alsof dat onveranderlijk en onomkeerbaar is.
Roep God aan en smeeek Hem om ruimte.
Kom, Jezus, kom, vul dit land met uw heerlijkheid.
Kom, Heilige Geest, stort op ons uw vuur.
Spreek, Heer, uw woord – dat het licht overwint.

Ja, laten we bidden als Jabes deed.
Ons onbeperkt God ter beschikking stellen.
Als U ons zegent en ons ruimte geeft, als uw hand met ons is en het kwade van ons weert, dan...
Ja, vult U dan zelf maar in God hoe het met ons gaan mag.
En wat wij voor U betekenen mogen.

Zo is dit gebed van Jabes een juweeltje dat ook glans kan brengen in ons leven.
Een gebed dat ons leidt tot God die sterker is dan alle lasten die een mens van huis uit meekreeg.
Sterker dan alle zonde en de zondige aard die we van ons prilsten begin meekregen.
Sterker dan alle blokkades waar je als kerk tegenaan loopt.
Want Gods genade is sterker dan alles wat wij tegen hebben. AMEN.
13-07-2003